

Mikkelin seudun
työllisyyspalvelut

MIKKELIN SEUDUN TYÖLLISYYSPALVELUT

JÄRJESTÄMISSUUNNITELMA

27. MARRASKUUTA 2025

Sisällysluettelo

Työllisyyspalvelujen palvelusuunnitelma	2
Elinkeinorakenne Mikkelin seudulla	2
1. Palvelusuunnittelun tavoitteet ja periaatteet	4
Palvelusuunnittelun strategiset tavoitteet	4
Palvelusuunnitelman toteuttamisen strategiset toimet	5
Työllisyyspalvelujen elinvoimatavoitteet	5
Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden mittarit ja seuranta.....	5
2. Järjestämisvastuu.....	6
Kuntien yhteistoimintamalli	6
3. Laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen	6
Henkilöstövoimavarat Mikkelin seudun työllisyyspalveluissa.....	7
4. Laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut	7
Työllisyyspalvelut vuonna 2025	8
5. Toimipisteiden määrä ja sijoittuminen	10
Kriteerit vakitukselle toimipisteelle	11
6. Yhteistyötahot ja –muodot	12
7. Työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen	13
Työperäinen maahanmuutto.....	13
Kotoutuminen.....	14
Työvoiman ja työpaikkojen kohtaanto ja työvoiman liikkuvuuden edistäminen.....	14
8. Varautuminen rakennemuutostilanteisiin.....	15
9. Palvelusuunnittelun eteneminen	16

Työllisyyspalvelujen palvelusuunnitelma

Työvoima- ja elinkeinopalvelujen siirto valtiolta paikallistasolle tapahtui vuoden 2025 alusta alkaen. Uudistuksella tavoitellaan työllisyysalueelle sopivia palvelurakenteita, jotka edistävät työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työvoimapolveluiden tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta. Kuntien elinkeinopalvelut, koulutuspalvelut ja työvoimapolvelut tukevat kohdennettujen työmarkkinoiden tarpeisiin vastaamista.

Työ- ja elinkeinopalvelujen uudistuksen tarkoituksena on tuoda julkiset työvälistyspalvelut lähemmäs kuntalaisia ja asiakkaita. Tällä tarkoitetaan muun muassa parempaa yhteyttä työnantajiin ja yrityksiin, kuntien elinkeinojen kehittämistä työllisyydenhoidon kautta, sekä kuntien veto- ja pitovoiman vahvistamista. Laki julkisista työvoimapolveluista hyväksyttiin eduskunnassa maaliskuussa 2023.

Etelä-Savon työ- ja elinkeinotoimiston toiminta-alueelle syntyi kaksi työllisyysaluetta, Mikkelin ja Savonlinnan ympärille. Pieksämäki suuntautui Keski-Savoon, johon kuuluvat Joroinen, Leppävirta ja Varkaus. Uudesta palvelusta käytetään nimeä *Mikkelin seudun työllisyyspalvelut*.

Työllisyysalueen muodostamisessa yksi kriteeri oli riittävä rahoitus, jotta voidaan turvata laadukkaat ja vaikuttavat palvelut. Toinen kriteeri oli hyvä kuntayhteistyö ja luonnolliset työssäkäyntialueet.

Etelä-Savon kunnista Mikkelin kaupunki oli ainoa, joka olisi pystynyt luomaan oman työllisyysalueen yli 20 000 hengen työvoimapolvelun perusteella. Mikkelin ja lähikuntien etu ja vahvuus on kuitenkin yhteistyössä ja seudullisesti tuotetuissa palveluissa. Mikkeli kutsui Etelä-Savon kunnat mukaansa yhteiseen työllisyysalueeseen huhtikuussa 2023. Mukaan valmisteluun sitoutuivat Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mäntyharju, Pertunmaa ja Puumala. Vuoden 2025 alussa Pertunmaa ja Mäntyharju yhdistyivät Mäntyharjun kunnaksi.

Suunniteltu Mikkelin seudun työllisyysalue on yhtenäinen ja sillä on pitkät perinteet yhteistyöstä työssäkäyntialueena sekä elinkeinotoiminnan ja seudullisen kehittämisen osalta. Mikkeli vastuukuntana huolehtii koko alueen työllisyyspalveluista. Mikkeli vastaa tulevan työllisyysalueen lakisääteisten palvelujen järjestämisestä, yhdenvertaisesta saatavuudesta, tuottamistavasta, laadun määrittämisestä, valvonnasta ja viranomaisen toimivallan käyttämisestä.

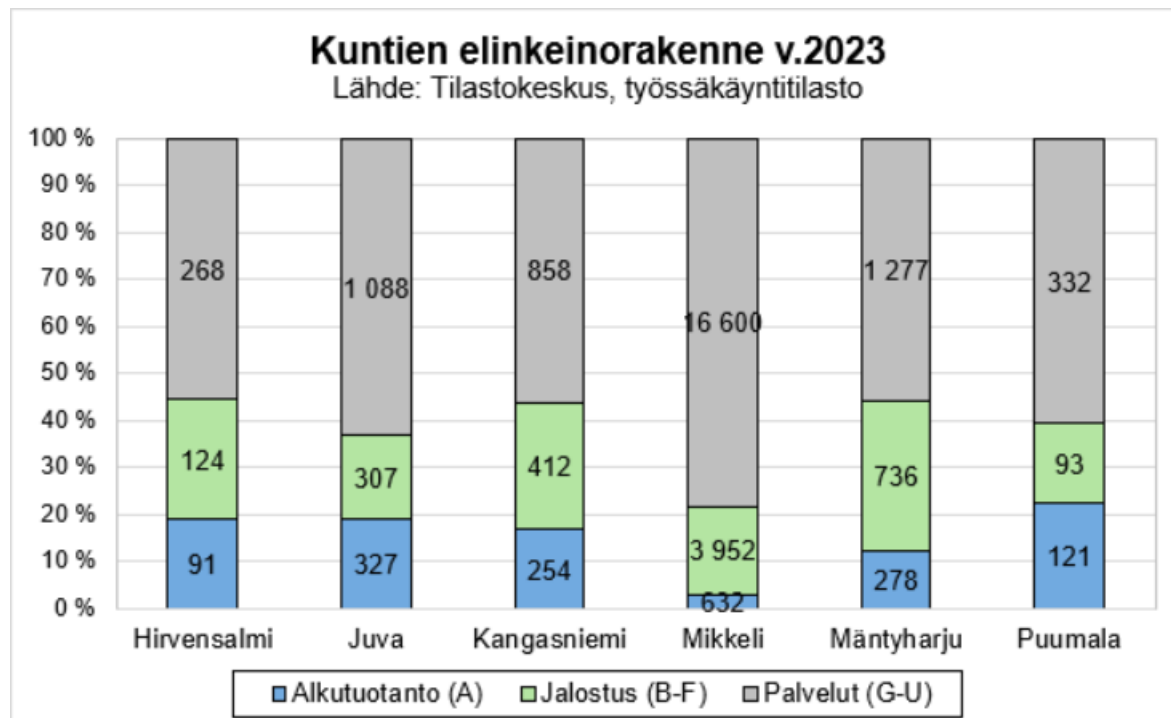
Mikkelin seudun työllisyysalueen väestöpohja on yhteensä 73 848 (31.12.2024), mikä on 57 % koko Etelä-Savon maakunnan väestöstä. Alueen työvoima eli työikäisten määrä on 32 400, joka on 58 % koko Etelä-Savon maakunnan työvoimasta. Mikkelin kaupungissa asuu 73 % työllisyysalueen työvoimasta.

Elinkeinorakenne Mikkelin seudulla

Palveluiksi laskettavat toimialat ovat Mikkelin seudun kuntien suurin työllistäjä. Mikkelin seudun työpaikoista 74 % on palvelualoilla, 20 % jalostusta ja vain 6 % alkutuotantoa. Alkutuotantoa on suhteellisesti eniten Puumalassa, Hirvensalmella ja Juvalla, eli noin viidennes kyseisten kuntien työpaikoista.

Jalostuksen osalta Mäntyharju on selkeä kärkikunta 32 % osuudella kunnan työpaikoista. Hirvensalmen ja Kangasniemen työpaikoista noin neljännes on teollisuuden jalostustehtäviä.

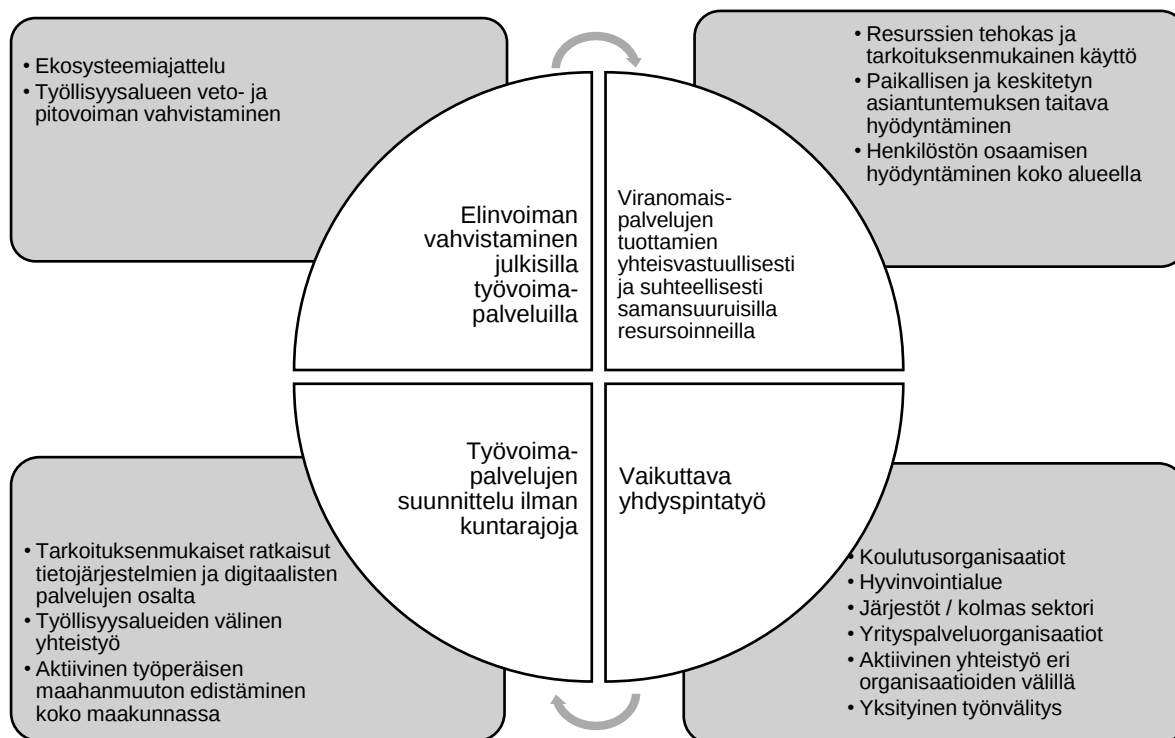
Palveluala on laaja käsite ja käsittää kaupan ja julkisen hallinnon lisäksi myös kuljetusalan tehtäviä sekä terveys- ja sosiaalipalveluita. Valtaosa Mikkelin seudun työpaikoista onkin palvelusektorilla Mikkeliissä, jopa 78 % työpaikoista on palvelualalla.

Suurin osa palkkatyöstä tehdään yhä vakituisissa kokoaikaisissa työsuhteissa. Yllä olevassa grafiikassa on jo yhdistettynä Mäntyharju ja Pertunmaa.

1. Palvelusuunnittelun tavoitteet ja periaatteet

Palvelusuunnittelun periaatteet

Palvelusuunnittelun strategiset tavoitteet

Työllisyyspalveluiden tavoitteet ja askelmerkit on hyvä yhdistää kuntavaalien jälkeen laadittaviin seudun kuntien uusiin strategioihin sekä kuntalaisen hyvinvoinnin, että kuntien elinvoiman ja elinkeinojen kehittämisen näkökulmasta.

Vastuukunta on sopinut viranomaistehtävien hoidosta muiden kuntien kanssa, joten Mikkelin seudun työllisyyspalvelut tuottaa lakisääteiset työvoimapalvelut koko alueelle. Perusteluina on riittävän osaamisen tason ja tasalaatuisten palveluiden ylläpito koko työllisyysalueella ilman kuntarajojen tuomia rajoituksia.

Strategisen suunnitteluun kuuluu myös työllisyyspalvelujen integrointi osaksi kuntien omaa elinvoimatehtävää. Vaikka vastuukuntana on tällä alueella Mikkeli, suunnitellaan palvelut, palvelukanavat ja toimipaikkaverkosto sellaiseksi, että tämä on mahdollista. Jokainen kunta on vapaa edistämään työllisyyttään ja elinvoimaansa parhaaksi katsomallaan tavalla kunnan omien toimialojen mukaan. Tämä tarkoittaa esimerkiksi työllisyydenhoidon lisäpalvelujen, yrittäjille ja työnantajille kohdennettujen palvelujen ja muiden työllisyyttä edistävien palvelujen tuottamista.

Palvelusuunnitelman toteuttamisen strategiset toimet

Mikkelin kaupungin organisaatioon on perustettu työllisyydenhoidon toteuttamiseen uusi toimielin, Mikkelin seudun työllisyyslautakunta ja työllisyysjohtajan virka. Toimielimen tarkempi kuvaus on kohdassa 2. Järjestämisvastuu.

Työllisyysalueelle laaditaan työllisyysohjelma, joka ohjaa toimintaa, palveluprosesseja ja yhteyttä muuhun elinkeinojen kehittämiseen. Työllisyysohjelma nojaa kuntien strategioihin ja ottaa huomioon kuntien tahtotilan työllisyyden hoidossa. Työllisyysohjelman laatii lautakunta yhdessä kuntien ja asiantuntijoiden kanssa.

Strategian tueksi ja uusia työllisyyspalveluja ohjaamaan tuotetaan työllisyysalueen kuntien ja yhteistyökumppaneiden kesken prosessi, jolla luodaan työllisyyspalveluille visio, missio ja arvot. Palvelusuunnittelun aikana visiona toimii ”Suomen parhaat työllisyyspalvelut”.

Myös ennakkoinnin ja tiedolla johtamisen työkalut ja datan hallinta otetaan aktiiviseen tarkasteluun. Työmarkkinoiden seuranta ja ennakoinnin otteen vahvistaminen koulutuspalveluntuottajien ja elinkeinotoimijoiden suuntaan mahdollistavat joustavan ja nopean reagoinnin työmarkkinoilla tapahtuviin suhdannevaihteluihin.

Työllisyyspalvelujen elinvoimatavoitteet

Uudenlaisia työllisyyspalveluja suunnitellessa vahvimmat elinvoimaa lisäävät tavoitteet ovat työttömyyden pitkittymisen ehkäiseminen, työttömyyden vähentäminen, aloittavien yrittäjien tukeminen, yritysten toimintaedellytysten turvaaminen, työvoiman osaamisen lisääminen, kohtaanto-ongelmien ratkaiseminen, rakennemuutokseen sopeutuminen ja sen ennakointi. Lisäksi erityistä huomiota kiinnitetään erityisryhmien hyvinvoinnin ja osallisuuden lisäämiseen, nuorten työllisyyden nostoon ja työperäisen maahanmuuton sekä kotoutumisen tehostamiseen. Näiden tavoitteiden täytyminen vaatii työllisyysalueelta veto-, lomo-, ja pitovoimatekijöiden löytämistä.

Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden mittarit ja seuranta

Työ- ja elinkeinoministeriö, KEHA-keskus ja Etelä-Savon ELY-keskus seuraavat lakisääteisiä työllisyysmittareita. Mikkelin seudun työllisyyspalvelut seuraa näiden lisäksi kustannustehokkuutta, ostopalvelujen vaikuttavuutta ja budjetin käyttöä erikseen määriteltävillä mittareilla ja tavoilla. Työllisyyspalvelujen mittareilla varmistetaan strategisten tavoitteiden toteutumista. Palvelukohtaiset mittarit ja niiden seuranta erityisesti yhteistyön rajapinnoilla toteutettavien palvelujen osalta määritellään suunnittelun yhteydessä.

Työllisyyspalvelujen seuranta toimii päivittäisen tiedolla johtamisen työkaluna. Seurantaa varten tulee valmistella työkaluja ja mittarointia itse niiltä osin mitä ei valtion tarjoamien järjestelmien mukana tule.

2. Järjestämisvastuu

Kuntien yhteistoimintamalli

Mikkelin seudulla on päätetty järjestää työllisyyspalvelut järjestämisvastuuperiaatteella. Mikkelin seudun työllisyyspalveluissa ovat mukana Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkelä, Mäntyharju ja Puumala. Nämä kunnat siirtävät järjestämissopimuksella järjestämisvastuunsa Mikkelille.

Mikkelin kaupungin hallintoon perustettiin uusi työllisyydenhoidon tulosalue, jota johtaa työllisyysjohtaja. Työllisyyspalveluita ohjaa seudullinen lautakunta, jossa on 10 jäsentä. Jäsenistä 5 on Mikkelin kaupunginvaltuuston asettamia ja 5 muuta asetetaan työllisyysalueen muista kunnista. Lautakunta hyväksyy työllisyyspalveluiden tavoitteet ja budjetin ja seuraa niiden toteutumista. Tavoitteiden avulla ohjataan työllisyyspalvelujen palvelutuotantoa, palvelujen kehittämistä, kustannustehokkuutta, henkilöstövoimavarojen käyttöä sekä tiedolla johtamista. Lautakunta kokoontuu useita kertoja vuodessa. Esittelijänä toimii työllisyysjohtaja.

Lautakunnan lisäksi työllisyydenhoidon toimintaa seurataan kuntien yhteisessä operatiivisessa ohjausryhmässä, jossa on edustus kaikista jäsenkunnista. Ohjausryhmän tarkoitus on osallistaa kaikki työllisyysalueen kunnat työllisyyspalvelujen suunnitteluun ja toteutukseen. Ohjausryhmän tehtäviin kuuluu jatkuva työllisyyspalvelujen seuranta ja tiedolla johtaminen. Ohjausryhmä valmistelee lautakunnalle talousarvioesityksen, työmarkkina-tilanteiden katsauksen ja toimii työllisyysjohtajan tukiryhmänä.

3. Laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen varattavat taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen

Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden rahoitus ja taloudelliset resurssit pohjautuvat ensisijaisesti uudistuksen myötä kunnille tulevaan valtionosuuksien lisäykseen. Rahoitusmalli on määritelty järjestämisvastuusopimuksessa (yhteistoimintasopimus). Se on tasapuolinen ja läpinäkyvä. Rahoituksesta ja sen perusteluista on erillinen laskelma, jonka mukaan kuntien maksuosuudet mukailevat valtionosuuksien jakoperustetta. Valtionosuuden lisäksi kunnat rahoittavat viranomaistyötä myös itse. Tällä varmistetaan tavoitteiden toteuttamiseen riittävät resurssit.

Kuntien osuus laskutetaan neljännesvuosittain ja rahoitusmallia tarkastellaan kahden vuoden määräajoin työllisyyslautakunnassa. Kuntien työttömyysturvan maksuosuudet jäävät laskelman ja rahoitussuunnitelman ulkopuolelle, koska ne ovat kuntakohtaisesti hoidettavia tehtäviä.

Tällä rahoituksella varmistetaan laissa määriteltävien viranomaistehtävien hoitaminen. Mikäli työllisyysalueella tai kunnissa halutaan työllisyysalueella toteutettavia lisäpalveluja, niiden rahoituksesta sovitaan erikseen. Jos kunta toteuttaa työllisyydenhoidon lisäpalveluja itsenäisesti, se vastaa palvelun rahoituksesta täysimääräisesti.

Henkilöstövoimavarat Mikkelin seudun työllisyyspalveluissa

TE-uudistuksen myötä työllisyysalueelle siirtyi Etelä-Savon TE-toimiston, KEHA-keskuksen ja Etelä-Savon ELY-keskuksen vakinaisissa viroissa ja työsuhteissa oleva, työllisyyspalveluja tuottava ja hankintoja tekevä henkilöstö liikkeenluovutuksella vanhoina työntekijöinä. Henkilöstö siirtyi tehtävineen eli samoilla tehtävänkuvilla mitä he ovat tehneet vuonna 2024 ennen siirtymää. Mikäli henkilö oli tehnyt määräaikaisesti muuta tehtävää, siirtyi henkilö pohjatehtävän mukaisesti.

Henkilöstön osallistaminen muutoksen ja tulevien palvelujen suunnitteluun varmistettiin pitämällä tulevalle henkilöstölle kehittämisspäiviä syksyllä 2024. Henkilöstön osaamista kartoitettiin muutosprosessin ja yt-neuvottelujen aikana keväällä 2025.

Koko Etelä-Savon osalta siirtyvä henkilöstöresurssi on noin 100 henkilötyövuotta (htv) Etelä-Savon TE-toimistosta, KEHA-keskuksesta ja Etelä-Savon ELY-keskuksesta. Mikkelin seudun työllisyyspalveluihin siirtyy 60 htv valtiolta. Kehyskunnista siirtyi työllisyysalueelle kuntien YT-neuvottelujen ja muutoskeskustelujen jälkeen työllisyysasioita hoitavia henkilöresursseja kaikkiaan 4 htv. Mikkelin kaupungilla oli työllisyydenhoidossa jo valmiiksi 6 htv:tä. Kuntien resurssi ei kuitenkaan sisältynyt liikkeenluovutukseen, mutta kehyskunnista siirtyneitä asiantuntijoita käsiteltiin yhdenvertaisesti valtiolta siirtyneiden kanssa.

Tavoitteena on asiakaspalveluresurssi, jolla pystytään vastaamaan laskennalliseen 100–200 asiakasta/ asiantuntija -tarpeeseen. Asiakasmäärää laskettaessa otetaan huomioon vain asiakaspalvelutyötä tekevä henkilöstö.

Henkilöstön tehtävänkuvat määrittelevät osittain sijoittumisen toimipisteisiin. Henkilö-asiakaspalvelua tuottavat työntekijät sijoittuvat asiakasjaon mukaan sopiviin työpisteisiin ja kaikkia koskevat Mikkelin kaupungin etätöiden linjaukset, sillä kaikki työllisyysalueen työntekijät ovat Mikkelin kaupungin työntekijöitä.

4. Laissa tarkoitettujen palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut

Laki julkisista työvoimapalveluista hyväksyttiin eduskunnassa maaliskuussa 2023. Uudistuksessa kuntien järjestämisvastuulle siirtyivät henkilöasiakkaan työvoimapalvelut sekä työnantaja- ja yrityspalvelut ja niihin liittyvät tukitoiminnot kuten esimerkiksi:

- työnvälityspalvelut
- tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut
- valmennukset, koulutukset ja kokeilut
- henkilöasiakkaan palveluprosessiin liittyvä asiantuntija-arviointi
- työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu
- työnantajalle ja henkilöasiakkaalle myönnettävät tuet ja korvaukset.

Asiakaslähtöiset, oikea-aikaiset ja tarpeen mukaiset palvelut mahdollistavat nopean työllistymisen. Mahdollisimman varhaisessa vaiheessa selvitetty asiakkaan palvelutarve edistää työllistymisen esteiden havaitsemista ja ratkaisuja. Paikallisesti tuotetuilla palveluilla voidaan puuttua alueen ja seudun kohtaanto-ongelmiin, työvoiman saatavuuteen ja yritysten kasvuun ja kehittymiseen.

Vuoden 2025 alusta Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (TYP) uudistui. Uudessa laissa säädetään työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoimintamallista (TYM) ja nuorten monialaisen tuen yhteispalvelusta. Asiakas voi tulla monialaisen palvelun asiakkaaksi käytännössä jo ensimmäisestä työttömyyspäivästä alkaen, jos hän tarvitsee Kelan, hyvinvointialueen sekä työllisyyspalveluiden yhteensovittamista työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi sekä työllistymisen tueksi, riippumatta työttömyyden kestosta. Toimintatapa mahdollistaa asiakkaiden tilanteiden selvittämisen nykyistä varhaisemmassa vaiheessa ja näin erilaisia palveluita voidaan asiakkaalle tarjota ennaltaehkäisevämmiin. Tämä säästää resursseja korjaavampien palveluiden osalta. Tämä edellyttää tulevaisuudessa hyvää asiakkaiden palvelutarpeen tunnistamista, jossa korostuu entistä vahvemmin monialainen yhteistyö ja hyvä sekä tehokas asiakasohjaus asiakkaalle oikea-aikaisiin palveluihin.

Kolmas uudistunut laki on Laki kotoutumista edistävistä palveluista (jatkossa Kotoutumislaki). Kotoutumislaki sisältää uudistuksia, jotka koskevat sekä kuntien omaa toimintaa että työllisyysalueita. Tulevaisuudessa työvoimapalvelujen mukaisia kotoutumispalveluja tulee tarjota kaikille kotoutujille riippumatta asiakkuudesta tai työnhakustatuksesta.

Työllisyyspalvelut vuonna 2025

Työllisyyspalvelut voi jakaa pääosin **henkilöasiakkaalle suunnattuihin palveluihin ja työnantaja-asiakkaalle suunnattuihin palveluihin**. Osa TE-palveluissa toteutetuista palveluista siirtyi KEHA-keskuksen tai muiden valtion organisaatioiden tehtäväksi.

Laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023, voimassa 1.1.2025 alkaen) tarkoitettuina julkisina työvoimapalveluina järjestetään:

- 1) työvälistyyspalveluja;
- 2) tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja;
- 3) valmennusta;
- 4) työvoimakoulutusta;
- 5) muutosturvakoulutusta.

Julkisiin työvoimapalveluihin kuuluvat myös henkilöasiakkaan palveluprosessiin liittyvät asiantuntija-arvioinnit, lain mukaiset kokeilut, työttömyysetuudella tuettu työnhakijan omaehtoinen opiskelu sekä työnantajalle ja henkilöasiakkaalle myönnettävät tuet ja korvaukset.

Työllisyysalueella palvelujen järjestäminen voidaan hoitaa itse tai hankkia ostopalveluna. Palvelut tuotetaan viranomaisvastuulla.

Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut Työnvälitys		Valtion tehtäviä
Henkilöasiakkaan palvelut - Työnhakijan lakisääteinen palveluprosessi (POMA) - Palvelutarpeen arviointi, työnhakukeskustelut ja työllisyysuunnitelmien laatiminen sekä palveluohjaus. - Ammatinvalinta- ja uraohjaus sekä asiantuntija-arviot. - Työ- ja koulutuskokeilu, työvoimakoulutus (ml. kotoutumiskoulutus), omaehtoinen opiskelu, palkkatuki ja työllistämistuki (95 § 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki) - Valmennuspalvelut - Viranomaispäätökset ja –lausunnot (ml. työttömyysturva) - Työllistämislisävoite - Kulukorvaukset - Monialaisen tuen yhteistoimintamalli ja nuorten monialaisen tuen yhteispalvelu (Ohjaamon kaltainen) - Aktivointisuunnitelma - Kotoutumispalvelut - Työkykykoordinaattorin palvelut - Muutosturvapalvelut - Eures-palvelu työnhakijoille	Alkavan yrityksen palvelut - Starttiraha - Valmennus- ja koulutuspalvelut Työnantaja- ja yrityspalvelut - Työnantaja- ja yrityskäynnit - Työpaikkailmoitukset (ml. EURES ja kolmansien maiden työnhaku) - Kv-rekrytoinnin palvelut ja tuki ml. Eures - Ehdokashaku, esittely ja ehdokasasettelu - Työtarjoukset - Rekrytointitilaisuudet ja kampanjat - Yhteishankintakoulutukset - Palkkatuki ja työllistämistuki - Työkokeilu (sopimukset) - Työolosuhteiden järjestelytuki - Vuorotteluvapaa - Muutosturvapalvelut - Viranomaispäätökset Muut mahdolliset toimintamallit - Työkykykoordinaattorit	- äkilliset rakennemuutokset - KV-rekrytoinnin (Work In Finland) ja Euresin yliaalueelliset ja valtakunnalliset tehtävät - Työlupatehtävät - TE-digi - Oikeudellisen tuen palvelut - Työttömyysturvatehtävät (vaativat asiantuntijalausunnot) ja valtakunnallinen työttömyysturvaneuvonta - Palkkaturvatehtävät - TE-Asiakaspalvelukeskus - Nuorten hyvinvoinnin ja elämänhallinnan valmennus - Monialaisten palveluiden kehittämisen tuen tarjoaminen - Toimivien pk-yritysten kehittämispalvelut ja Business Finland -palvelut - Kotoutumisen edistämisen valtakunnallinen osaamisen ja palveluiden kehittämisen ja yhteensovittamisen tuki - Kotoutumisen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut ("Koto-digi")
Johtaminen ja kehittäminen Hallinto- ja tukipalvelut Digitaaliset palvelut		
KOTO24 -uudistuksen erityistehtävät, mm. Kunnan kotoutumisholman järjestäminen Työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumisen vahvistaminen Monialainen yhteistyö		 Työ- ja elinkeinoministeriö Arbets- och näringsministeriet

Lähde: Kuntaliitto

Henkilöasiakkaille suunnattu ydinpalvelu on työnvälitys. Siihen kuuluu laissa säädetty palveluprosessi ja sen mukaiset ohjaustilanteet. Työnvälitystä ja avoimia työpaikkoja tarjotaan verkkovälitteisesti Työmarkkinatori.fi -alustalla. Alustalla on myös runsaasti ohjeistusta omatoimiseen työnhakuun. Sen rinnalle työllisyyspalvelut tarjoaa yksilöllisen palvelutarpeen mukaisia palveluja. Työllisyysalueen tuottamat palvelut keskittyvät lakisääteisiin viranomaispalveluihin. Näiden lisäksi työllisyysalueen kunnat ja sidosryhmät voivat tuottaa henkilöasiakkaille muita työllistymistä edistäviä toimia ja palveluita. Tällaisia palveluja ovat mm. työpajat ja kotouttamiseen liittyvät palvelut ja tehtävät.

Työnantajapalvelujen osalta Mikkelin seudun työllisyyspalveluissa tuotetaan lakisääteiset työnvälityksen viranomaispalvelut. Myös alkavan yrityksen neuvonta ja starttirahan myöntäminen luetaan työnantajapalveluihin. Työnantajapalvelujen toteuttamisessa toteutuu seudullisuus ja aito kuntakohtainen elinkeinopalvelujen kehittämistyö ja yhteistyö. Yhteishankintakoulutusten tuottaminen yritysten työvoiman rekrytoinnin ja osaamisen kehittämisen tarpeisiin on tärkeä työkalu työmarkkinoiden toimivuuteen ja kohtaamiso-ongelmiin vastaamisessa.

Palvelukokonaisuudet eivät ole erillisiä toisistaan vaan sekä työnantaja- että henkilöasiakkaiden palvelussa erityistä huomiota kiinnitetään tehokkaaseen ja vaikuttavaan työnvälitykseen, ennakointitiedon keräämiseen ja työmarkkinoiden kohtaannon parantamiseen.

Palveluita tullaan toteuttamaan **monikanavaisesti**. Käytännössä tämä tarkoittaa asiakkaiden palvelua sekä sähköisesti, videoyhteyksin, puhelimitse, kirjeillä sekä kasvotusten. Uusien teknologioiden, kuten tekoälyn mahdollisuuksia tutkitaan asiakaspalvelun tukena. Kasvotusten palvelua tullaan tuottamaan tarpeen mukaan Mikkelin päätoimipaikan lisäksi muissa kunnissa, ks. Toimipaikat. Asiakaskohtaamiset voidaan tuottaa myös sähköisesti ja puhelimitse sekä lain salliessa ryhmämuotoisena palveluna.

Kasvotusten tapahtuva palvelu painottuu henkilöasiakkaiden palveluun. Kasvotusta palvelua tuotetaan eniten työnhaun alkaessa, kotoutujien palveluissa ja monialaisten palvelujen yhteydessä, jolloin asiakkaan kohtaaminen lähitapaamisena on tuloksekkainta.

Työnantaja-asiakkaiden palvelu tapahtuu pääosin sähköisesti ja puhelimitse, kasvotusten tapaamisia on yrityskäyntien yhteydessä.

Tuloksellinen palvelu edellyttää valtion antamien työkalujen, **Työmarkkinatorin ja asiakastietojärjestelmän sekä muiden sähköisten järjestelmien** huolellista hyödyntämistä ja vastuukunnan hankkimien työkalujen asianmukaista ja tietoturvallista käyttöä. Vastuukunnan käyttämät virtuaaliset viestintäkanavat ja -palvelut otetaan *Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden* palvelukanavakäyttöön sekä muuhun sisäiseen ja ulkoiseen viestintäkäyttöön.

Työllisyysalueille tulee käyttövelvoite **valtion tietojärjestelmäkokonaisuuteen**. Työvoimapalveluiden valtakunnallisen tietovarannon, palvelualustan ja asiakastietojärjestelmäkokonaisuuden kehittämisestä ja ylläpidosta vastaa KEHA-keskus. Työllisyysalueet voivat hankkia asiakastietojärjestelmäkokonaisuutta täydentäviä lisäosia, joiden osalta KEHA määrittää tekniset ja tietoturvaan liittyvät vaatimukset.

Kaikkien palveluiden kuvauksissa, suunnittelussa, kehittämisessä ja tuotannossa otetaan huomioon yhdenvertaisuus ja tasapuolisuus ja varmistetaan palvelujen saavutettavuus. Ulkoinen ja sisäinen viestintä on saavutettavaa ja asiakkaille viestitään monikanavaisesti kohderyhmän ja asiakkaan tarpeiden mukaisesti.

Lisäksi kunnat ja sidosryhmät voivat tuottaa muita työllistymistä edistäviä toimia ja palveluita henkilöasiakkaille. Tällaisia palveluja ovat mm. kotouttamiseen liittyvät palvelut ja tehtävät viranomaistehtävien lisäksi. Kuntien tehtäväksi jää yhä työttömyysturvan kuntaosuuksien hoito ja velvoitetöylyttäminen sekä kotoutumiseen liittyvät kuntatehtävät.

5. Toimipisteiden määrä ja sijoittuminen

Mikkelin kaupunki vastaa sopivien terveellisten ja turvallisten tilojen löytymisestä ensisijaisesti omista kiinteistöistään. Muut alueen kunnat osoittavat vastaavasti palvelutarpeen mukaiset tilat. Toimipisteitä suunnitellessa otetaan huomioon asiakastarpeiden muutokset, yhteys elinkeinopalveluihin sekä mahdollisuus muokata toimipaikkaverkkoa ketterästi.

Hallinnollisena päätoimipisteenä ja Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden postiosoitteena on Vilhonkatu 9-11, Mikkelä. Kiinteistössä on toimitila, joka remontoitiin työllisyyspalveluiden tarpeisiin. Remontissa huomioitiin työtilojen asianmukaisuus, asiakkuuksien tietoturva ja muut asiakastyössä huomioitava asiat. Toimipaikassa on 40 työpisteelle ja sen lisäksi työskennellään etätyössä. Lisäksi Mikkelin kaupungin virastotalosta on vuokrattuna tilat Työ ja myö medialla (ent. TE-live). Etätyön tieto- ja työturvallisuus varmistetaan ja etätyösopimukset tehdään joustavasti tehtävien mukaan sovittaen ne työntekijän henkilökohtaisiin tarpeisiin. Muiden paikkakuntien toimipaikat vuokrataan sopimuksen ja asiakastarpeen mukaan. Lisätään sähköistä ja virtuaalista asiointia.

Työllisyyspalveluja toteutetaan eri tavoin myös muissa työllisyysalueen kunnissa. Työllisyysalueen kuntien toimipaikkojen määrä ja asioinnin rakenne ja toistuvuus määritellään sen mukaan, millaista palvelua alueella enimmäkseen tarvitaan. Palvelutuotannossa painotetaan monikanavaisuutta.

Kriteerit vakitukselle toimipisteelle

Vakituisessa toimipisteessä tulee olla asiakastarpeen mukainen määrä asiakaspalvelupisteitä (front office) siten kuin palveluja suunnitellessa sovitaan. Näissä työpisteissä tuotetaan asiakkaiden kasvokkaista lähipalvelua. Asiakkaille mahdollistetaan sähköisten palvelujen käyttö asiakaspääteillä ja aulapalvelu, joka neuvoo ja ohjaa asiakasta omatoimisessa työnohauksessa sekä sähköisten palvelujen käytössä ja ajanvarauksissa. Vakituksen toimipisteen asiakaspalveluajat määritellään palvelutarpeen mukaan.

Vakituisessa toimipisteessä tulee olla myös riittävästi tilaa taustatyölle (back office) ja tiimityöskentelyyn sopivia tiloja. Taustatyössä tehdään muun muassa asiakkaiden monikanavaista palvelua ja ratkotaan asiakastilanteita tarpeen mukaisesti hiljaisen työn huoneessa tai jaetuissa toimistohuoneissa. Taustatiloissa sijaitsevat yhteiset neuvottelutilat sekä henkilöstön sosiaalityilat. Kaikille työllisyyspalvelujen työntekijöille järjestetään asianmukaiset työvälineet.

Tiloissa tulee varmistaa palveluympäristön ergonomia ja viihtyisyys sekä työturvallisuustaso, jolla turvataan hedelmälliset asiakaskohtaukset. Asiakkaat liikkuvat vain asiakaspalvelupisteiden alueella ja taustatiloihin ei pääse ilman kulunvalvontaa. Asiakashuoneista on pako-ovi toiseen tilaan ja näköyhteys aulatiloihin, mikäli se on mahdollista. Asiakashuoneisiin on asennettu hälytysjärjestelmä.

Toimipisteen sijaintikunnan ja asiointialueen on katettava riittävä asiakasvolyymi, jotta käyntiasioinnin järjestämiselle on perusteita. Asiakkuuksien rakenne vaikuttaa siihen, millaisia kasvokkaisia palveluja toimipaikasta tuotetaan. Mikäli toimipaikan asiakasrakenne ja volyymi ei riitä jatkuvaan kasvokkaiseen palveluun, sovitaan, voiko toimipaikkaan sijoittuva henkilöstö tuottaa palveluja myös monikanavaisesti koko työllisyysalueelle sekä mahdollisesti keskitettyjä palveluja.

Satunnaisessa toimipisteessä ei ole nimettyä asiakaspalvelupistettä, eikä myöskään vakituksia työskentelytiloja työllisyyspalvelulle. Satunnaisessa toimipisteessä asioidaan yhdessä asiakkaan kanssa sovitusti.

Toimipisteratkaisut vuonna 2025

Hallinnollinen päätoimipaikka on Mikkelissä ja osan viikkoa auki olevat sivutoimipisteet Juvalla, Kangasniemellä ja Mäntyharjussa. Muihin kuntiin sovitaan asiakaskäyntejä tarpeen mukaan ja toimipisteet on katsottu kuntien kanssa yhdessä. Lisäksi asiakkaan tarpeen (esim. TYM) mukainen tila voi olla yhteistyökumppanin tiloissa.

6. Yhteistyötahot ja –muodot

Työvoimapalvelun vastuuviranomaisina Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden lisäksi Työ- ja elinkeinoministeriö ja KEHA-keskus.

Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa ja seuraa valtakunnallisesti työvoimapalvelujen järjestämistä.

KEHA-keskus hoitaa työvoimapalvelujen kansallisesti tuotettavia tehtäviä ja yleishallintoa sekä tarjoaa työllisyysalueille tukipalveluita. Näihin liittyy mm. lakisääteisten julkisen palvelun asiakastietojärjestelmien ylläpito ja kehittäminen, seuranta ja raportointi, tietyt työvoimapalvelujen keskitetyt palvelut, kuten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut, sekä työvoimapalvelujen henkilöstökoulutus ja monialaisten palveluiden tuki. Lisäksi KEHA-keskus koordinoi Work in Finland -kansainvälisen rekrytinnin kokonaisuutta.

Työvoimapalvelujen kanssa yhteisiä rajapintoja on monilla sidosryhmillä ja toimijoilla. Julkisista organisaatioista lähin yhteys on **Etelä-Savon ELY-keskuksella**, jonka kanssa tehdään säännöllistä yhteistyötä. ELY-keskus seuraa työllisyydenhoitoa alueellaan. ELY-keskukselle kuuluu myös muita seuranta- ja koordinoituntehtäviä kohdistuen kotoutumiseen, äkillisiin rakennemuutoksiin sekä yritysten kehittämiseen.

Tärkeitä yhteistyötahoja ovat myös **läheiset työllisyysalueet ja niiden työvoimaviranomaiset**. Mikkelin seudun työllisyysalue voi sopia joidenkin palveluiden tuottamisesta toisen työvoimaviranomaisen kanssa. Yhteisesti Mikkelin seudun tai toisen työllisyysalueen tuottamia palveluita ovat suuruuden ekonomiaa hyödynnettävät tehtävät, jotka kohdistuvat laajemmalle kuin omalle työllisyysalueelle. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi yhteiset tukipalvelut, kuten hankintojen suunnittelu ja toteutus. Nämä tehtävät on avattu tarkemmin kohdassa *Yhteisesti tuotettavat palvelut*.

Työllisyysalueen kuntien sisäinen yhteistyö mahdollistaa toimivien ja vaikuttavien työllisyydenhoidon toimien rakentamisen työllisyysalueelle ja omaa kuntaa laajemman elinkeinojen kehittämisen.

Muita julkisia toimijoita ovat muun muassa Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa (*jäljempänä Eloisa*), KELA, koulutuspalveluiden tuottajat, työllistymistä tukevia palveluja tuottavat järjestöt ja alueella toimivat elinkeino- ja yrityskehittäjät.

Hyvinvointialueella on keskeinen järjestämisvastuu työllistymistä tukevien palveluiden tarjoamisessa ja monialaisia palveluita tarvitsevien asiakkaiden palveluohjauksessa. Hyvinvointialue on vahvasti mukana koko Etelä-Savon maakunnassa työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteistoimintamallin toteuttamisessa yhdessä työllisyysalueiden ja KELAn kanssa. Hyvinvointialueen roolissa korostuu sosiaalinen kuntoutus ja työ- ja toimintakyvyn selvittäminen. Muita yhteistyörajapintoja löytyy muun muassa sosiaalipalveluista, työkyvyn tukipalveluista sekä terveystyöpalveluista.

KELA osallistuu työllistymistä edistävien monialaisten yhteistyöpalveluiden tarjoamiseen ja tarjoaa kuntoutuspalveluita asiakaskohderyhmille.

Työllistämisen monialainen edistäminen (TYM) on yhteistoimintamalli, jossa työllisyyspalvelut, Eloisa ja Kela yhdessä arvioivat työttömien palvelutarpeet, suunnittelevat työllistymisen edistämiseksi tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työllistymisen etenemisestä ja seurannasta.

Ohjaamot tuottavat työllistymistä ja koulutusta edistäviä maksuttomia matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluita 15–29-vuotiaille. Ohjaamo on toimintamalli, jonka palveluita tuotetaan moniammatillisena yhteistyönä kuntien, Eloisan sekä muiden alueen toimijoiden toimesta. Palveluiden tulee vastata alueen nuorten palveluiden tarpeeseen, ja työtä ohjaavat valtakunnalliset Ohjaamojen perusteet.

Koulutuspalvelujen tuottajat, (koulutuksen järjestäjät, järjestöt, ammatilliset oppilaitokset ja korkeakoulut sekä kansanopistot ja vapaan sivistystyön oppilaitokset) tuottavat koulutuksia ja muita työllistämistä edistäviä valmennuksia ja kursseja työnhakijoille. Työllisyyspalveluista ohjataan asiakkaat työvoimakoulutuksiin, omaehtoiisiin opintoihin ja valmennuspalveluihin. Koulutusten järjestäjät ovat tiiviisti mukana työvoimatarpeiden ennakointityössä ja kehittämispalveluiden suunnittelussa. Mikkelin seudun työllisyysalueen osalta lähin yhteistyö on ollut Etelä-Savon ammattiopiston, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun ja kotoutumiskoulutuksien osalta Otavan opiston kanssa.

Elinkeinopalvelut ja julkisia yrityspalveluja tuottavat organisaatiot ovat tiiviisti mukana työllisyyspalvelujen tuottamisessa vahvistamalla yritysten veto- ja pitovoimaa alueella, kehittämällä hyvää työnantajuuutta yrityksissä, osallistumalla palveluekosysteemien kuvaamiseen ja kehittämiseen yhdessä kaupakamarin, yrittäjäjärjestöjen ja ammattijärjestöjen kanssa. Mikkelin seudun yrityspalvelujen tuottajien verkostoituminen tiivistää yhteistyötä ja mahdollistaa lähemmän ja ketterämmän asiakkaan edun mukaisen palvelun. Uusyrityskeskukseen kanssa yhteistyötä tehdään muun muassa alkavien yritysten palvelujen osalta.

Yksityiset työnvälityspalveluja tuottavat yritykset. Yksityisten työnvälitysyriyten kanssa tullaan lähentämään yhteistyötä ja tehostetaan työnhakija-asiakkaiden hakeutumista työmarkkinoille myös yksityisten palvelutuottajien tarjoamia reittejä pitkin. Näitä ovat normaalien rekrytointien lisäksi esimerkiksi kausityöpaikat, vuokratyöpaikat ja head-hunting erityistehtäviin.

Järjestöt ja kolmas sektori ovat vahvana yhteistyötoimijana työllisyyspalveluille. Asiakasohjaus järjestöjen ja kolmannen sektorin tarjoamiin palveluihin aktivoi työnhakijaa ja parantaa työllistymisen edellytyksiä.

7. Työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen

Työperäinen maahanmuutto

Työperäistä maahanmuuttoa tuetaan eri tasoilla. TEM:n Work in Finland -kokonaisuudella on merkittävä rooli erityisesti maakuvan luomisessa ja Suomen työmarkkinoiden vetovoiman lisäämisessä. Työperäisen maahanmuuton lisääminen on Mikkelin seudun kasvulle ja kehitykselle merkityksellistä, sillä jo nyt koetaan työvoimapulaa eri aloilla ja alueilla. Work in Finland -kokonaisuus ja sen yhteydet työllisyysalueisiin aukeaa valmistelun myötä. Etelä-Savon ELY-keskuksella on vahva rooli kotoutumisen koordinoijana.

Työllisyyspalveluiden tarjontaan kuuluu eurooppalainen rekrytointipalvelu EURES, joka on Euroopan komission koordinoima lakisääteinen palvelu. EURES--palvelu edistää eurooppalaista rajat ylittävää työvoiman liikkuvuutta. EURESin perustehtävä on tukea

suomalaista työnantajaa ulkomaisten osaajien rekrytoimisessa Euroopasta. EU/ETA-maiden kansalaiset eivät tarvitse työlupaa työskennellessään toisessa EU/ETA-maassa ja työllistyminen on siten vapaampaa ja nopeampaa kuin kolmansista maista (EU:n ulkopuolelta) rekrytointi. EURES-palvelua ohjaa ja seuraa paikallisesti ELY-keskus ja sitä tuotetaan työllisyysalueiden asiantuntijoiden verkostoyhteistyönä.

Mikkelin seudun työllisyyspalvelut kehittää kansainvälistä rekrytointia alueellisesti yhteistyössä kuntien elinkeinopalvelujen kanssa. Esimerkiksi lähtömaakoulutuksien asettautumispalveluiden vastuut kunnissa on hyvä määritellä. Vastaavasti kunnille jää tärkeä rooli työvoiman pitovoiman luomisessa ja asumisen ja elämisen mahdollistamisessa.

Kotoutuminen

Kotoutumisen ja muiden kuin työ- ja opiskelusyistä tulevien maahanmuuttajien osalta kaikki Mikkelin seudun työllisyysalueen kunnat ovat tehneet Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa sopimuksen kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä. Kaikilla kunnilla on voimassa olevat kotouttamisohjelmat viimeistään lain kotoutumisen edistämisestä 681/2023 voimaan tullessa 1.1.2025.

ELY-keskus kehittää kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen liittyviä tehtäviä. ELY-keskus on perustanut Etelä-Savoon maahanmuuttoa ja kotoutumista edistävien tahojen verkoston. Hyvien väestösuhteiden edistäminen edellyttää myös kaupunki- ja aluesuunnittelua, jolla vaikutetaan hyvään kotoutumiseen. *Mikkelin seudun työllisyyspalvelut* hankkii alueellaan tarvittavat lähtömaakoulutukset, työpaikkasuomi ja -ruotsi -koulutukset, kotoutumiskoulutukset ja muut palvelut joko itse tai yhdessä muiden työllisyysalueiden kanssa.

Mikkelin seudun kuntiin on palkattu kotoutumiskoordinaattoreita. Mikkelin seudun työllisyyspalveluissa kotoutumisen edistämistä hoitavat kotoutumisen asiantuntijat. KOTO24 -uudistuksen mukaisesti työllisyysalueet voivat tuottaa kotoutumisen palveluja myös työvoiman ulkopuolella oleville kotoutujille. Kunnilla on velvollisuus järjestää vieraskielisille suunnattuja ohjaus- ja neuvontapalveluja. Työttömänä työnhakijana olevan kotoutujan palvelutarpeen kartoitus ja kotoutumissuunnitelma toteutetaan Mikkelin seudun työllisyyspalveluissa.

Työvoiman ja työpaikkojen kohtaanto ja työvoiman liikkuvuuden edistäminen

Työvoiman kohtaanto-ongelma on valtakunnallinen. Kohtaanto-ongelman voisi jakaa Mikkelin seudulla alueelliseen ja ammatilliseen haasteeseen.

Ammatillisen peruskoulutuksen painotus tulisi siirtyä lähemmäs työelämän tarpeita myös nuorten koulutuksessa. Toisen asteen ammatillinen aikuiskoulutus korostaa aitoa ennakkointia ja sitoutumista työmarkkinoiden suhdanteisiin. Nuorten toisen asteen ammatillisesta koulutuksesta ei alasta riippumatta ole haittaa, mutta koulutusvalinnat saattavat hidastaa työllistymistä ja vaatia tapauskohtaisesti myös toisen koulutuksen hankintaa. Erilaisten korttien ja lupakoulutusten jatkuva ja välitön tarjoaminen edistää työllistymistä erityisesti matalan koulutustason töihin, joihin tarvitaan kyseisiä lupia.

Työnantajien kyky ennakoita työvoiman tarpeita ja tuoda niitä ajoissa esiin on matala erityisesti pienissä yrityksissä, joissa ei ole HR-resurssia. Etelä-Savon yrityksistä 95 % on mikroyrityksiä.

Työnantajien ohut osaaminen ja tieto oikeista työvoiman hakukanavista, työpaikkailmoittelusta ja houkuttelevasta työnantajaimagosta on pohjana myös vääristyneelle kuvalle osaavan työvoiman saatavuudesta. Työnantajalla voi olla korkeat odotukset työtehtävän suorittajalle ja toiveet kohdennetusta moniosaajasta saattavat olla ylimitoitettuja. Selkeä työtehtävien kuvaus, minimivaatimuksissa jousto tai työn perehdytyksestä kertominen lisääisi monien työpaikkojen täyttöä.

Suhdanneherkät ja kausityötä painottavat toimialat luovat luonnolliset lyhytaikaisen työn markkinat. Työnantajat etsivät sitoutunutta työvoimaa kausityöhön ja korkeasuhdanteiden tarpeisiin, mutta eivät pysty lupaamaan jatkuvaa työtä edellä mainituista syistä. Työnhakijan intresseissä painottuu vakituinen tai kokoaikatyö suhteessa työnhakijan muun elämän suunnitteluun. Esimerkiksi pankkien asuntolainojen ehdoissa voidaan vaatia hakijalta vakituista tai pidempää kokoaikaista työsuhdetta. Nollatuntisopimukset näkyvät muun muassa kuljetus- tai ravintola-alalla sekä vähittäiskaupassa.

Työnhakijoilla on myös korkea kynnys hakeutua muihin kuin oman koulutus- ja työhistoriansa mukaisiin töihin. Erityisesti haluttomuus vaihtaa alemman koulutustason töihin tai pendelöidä oman paikkakunnan ulkopuolelle ovat ilmiöinä tuttuja työllisyyspalveluille. Pendelöinti voi olla aikaa vievää ja kallista ja tehdä työnteosta kannattamatonta. Myös muutto työn perässä on nihkeää, etenkin perheellisillä, ilman riittävää nousua elämänlaatuun. Työnhakijan arvioitu ja tosiasiallinen työkyky voivat myös olla haaste työllistymisessä. Palkan säännöllisyys ja toimeentuloon riittävä palkkataso ovat alakohtaisesti merkittäviä kohtaanto-ongelmaa lievittäviä tekijöitä. Työn ja sosiaaliturvan yhteensovittaminen matalapalkka-aloilla ja erilaisissa työsuhteissa on monimutkaista ja työnhakijalla saattaa olla vähän tietoa oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

Kevytyrittäjäyys ei ole työllistymisvaihtoehtona ottanut vielä näkyvästi tuulta alleen, vaikka siinä onkin potentiaalia kohtaanto-ongelman osaratkaisuksi esimerkiksi palvelualoilla ja taajaman ulkopuolella.

8. Varautuminen rakennemuutostilanteisiin

Mikkelin seudun työllisyyttä ja elinkeinoja varjostaa pitkällä tähtäimellä demografinen muutos ja huoltosuhteen heikentyminen. Alueen asukkaiden ikärakenne on korkea. Työikäisten määrä ei riitä jo nyt kattamaan kaikkialla työvoiman ulkopuolella olevien ja julkisia palveluja tarvitsevien tarpeita. Demografinen trendi pakottaa myös suuntaamaan elinkeinorakennetta kohti ikääntyvien hyvinvointi- ja terveyspalveluita ja muita palveluita. Pienten kuntien demografinen muutos tehostaa työvoiman käyttöä ja kytkeytyy vahvasti ikääntyvän väestön kuntien ammattirakenteen ja elinkeinojen muutokseen. Alueen alle 18-vuotiaiden määrä on vain 15 % ja se lupaa heikkoa tulevaisuuden huoltosuhteelle. Muita pitkän aikavälin rakennemuutoksia ovat edellisestä johtuva elinkeinorakenteen muutos ja logistisen verkon rappeumat.

Nopeat, äkilliset rakennemuutokset liittyvät suuriin rekrytointeihin ja irtisanomisiin tai lomautuksiin eri tilanteissa. Näihin varaudutaan varmistamalla Mikkelin seudun työllisyyspalveluiden kontaktit suuriin työnantajiin, muutosturvapalveluiden saatavuus sekä strateginen yhteistyö kunnallisen päätöksenteon kanssa. Muutosturvatilanteissa varmistetaan, että kohderyhmän tarpeet tulee huomioitua. Tällaisten irtisanomisiin, yrityksen lopettamisiin tai pitkiin lomautuksiin liittyvät rakennemuutokset ovat uhkana elinvoimalle erityisesti työllisyysalueen reunakunnissa, joissa on pieni työvoima ja korkea ikärakenne.

Positiivinen rakennemuutos tulee kysymykseen esim. tilanteessa, jossa alueelle on tulossa paljon henkilökuntaa tarvitseva yritys, tai jo oleva yritys investoi tai lisää kapasiteettiaan ja näin muodostaa työvoiman ja osaamisen tarpeen. Tällöin rakennemuutokseen tulisi varautua ennakkoiden mahdollistamalla alueella tarpeisiin sopivaa koulutusta, valmennusta ja muuta osaamisen lisäämistä sekä vahvistamalla työvoiman liikkumista seudulle työn perässä.

9. Palvelusuunnittelun eteneminen

Tämä palvelusuunnitelma oli järjestämissopimuksen liitteenä kuntien päättäjien käsittelyssä sekä hyväksynnän jälkeen yhteisen työllisyysalueilmoituksen mukana työ- ja elinkeinoministeriössä. Nyt tähän asiakirjaan on tehty ainoastaan tekninen päivitys. Mahdollisia tulevia muokkauksia esitellään kunnanhallituksille ja valtuustoille siinä tapauksessa, että tullaan tekemään muutoksia järjestämissopimukseen tai muokkaukset muutoin vaikuttavat olennaisesti palvelukokonaisuuteen ja tuottamiseen. Palvelusuunnitelman pohjalta luodaan työllisyysalueelle jatkuvasti kehittyvä työllisyysohjelma vuoden 2025 aikana samaan aikaan, kun seudun kuntien uudet valtuustot valmistelevat kuntiensa strategioita.

Palvelukokonaisuuksista ja henkilöasiakkaiden palvelupoluista tehdään kuvaukset ja suunnitellaan niiden toteutumiset lakisääteisten viranomaispalveluiden ja Julkisista työvoimapalveluista annetussa laissa määriteltujen muiden palvelujen mukaan. Työnantaja- ja yrityspalveluiden suunnittelussa hyödynnetään verkostokumppanien mm. Etelä-Savon Yrittäjien tekemiä kyselyitä. Palvelusuunnittelun edetessä kiinnitetään huomiota rakennemuutoksiin varautumiseen ja kehitetään yritysten palvelua suurissa rekrytointi-tilanteissa.

Mikkelin seudun työllisyyspalvelut jatkaa yhteistyötahojen kanssa samaa työtä, mitä Etelä-Savon TE-toimisto on tehnyt. Yhteistyökumppaneiden kanssa tuotetaan yhteisen kehittämisen foorumeita tai työpajoja, joissa tarkastellaan rajapintoja ja seurataan yhteistyön sujumista.

Tavoitteena Suomen parhaat työllisyyspalvelut